

همیشه‌ری

زمنشهری

مجری طرح احیای مرجان‌های خلیج فارس: ۱۰ هزار قلمه مرجانی آماده انتقال به مزرعه مرجان‌ها هستند

مزرعه مرجان دارم!

گزارش

الهام مصدقی‌راد

روزنامه‌نگار

مرجان‌ها شروع‌کننده چرخه حیات دریایی هستند. ماهی‌های کوچک در دل آنها پناه می‌گیرند و بعد خوراک ماهی‌های بزرگ‌تر شده و این چرخه ادامه می‌یابد تا دریا زنده بماند. گرم شدن زمین، تردد نفت‌کش‌ها، صید ماهی و لنگراندازی‌های غیرمجاز و متعدد از دلایل از بین رفتن مرجان‌ها در تمام دنیااست و آنها را در لیست قرمز انقراض قرار داده است. کشورهای صاحب مرجان

در فاز بعدی قرار است گونه مرجان‌های انگشتی و مرجان‌های مغزی قلمه‌زنی و تکثیر شوند که البته سرعت رشدشان کمتر از مرجان‌های شاخ‌گوزنی است.

مرجان‌های شاخ‌گوزنی مگر چه مزیتی بر دیگر گونه‌های مرجانی دارند؟
مرجان‌های شاخ‌گوزنی به‌دلیل بافت و ساختارشان مهم‌ترین گونه مرجانی در دنیا و بهترین مرجان‌ها برای پناه گرفتن ماهی‌ها هستند. در جزیره کیش هم پرجمعیت‌ترین گونه مرجان‌ها همین مرجان‌های شاخ‌گوزنی هستند که از اهمیت بالای زیستی برخوردارند.

چه تعداد مرجان تکثیر شده و آماده انتقال به بستر خلیج فارس هستند؟
از ۲۰۰ بان‌ماه سال‌جاری نخستین انتقال مرجان‌های تکثیرشده به مزرعه کشت مرجان‌ها زیر آب‌های خلیج‌فارس آغاز شد و تاکنون ۱۵۰۰ مرجان به سایت‌های جدید یا سایت‌هایی که گونه مرجانی آنها کاهش یافته بود، منتقل شدند. بیش از ۱۰ هزار قلمه نیز آماده انتقال هستند. نکته جالب این‌ست که مرجان‌ها خودشان در مزارع زیر آب دوباره به شیوه طبیعی و تخم‌ریزی یا با شکسته شدن تکثیر می‌شوند.

گاهی اوقات مثلاً بر اثر برخورد لاک‌پشت به مرجان‌ها، بخشی از آنها شکسته می‌شود و زیر بوته مرجانی می‌افتد، اما همین قطعه بعد از مدتی رشد می‌کند و یک کلونی مرجانی تشکیل می‌شود.

بعد از پایان انتقال و کاشت مرجان‌های شاخ‌گوزنی چه گونه‌ای آماده تکثیر و انتقال است؟

ماهی‌های بزرگ هم از ماهی‌های کوچک تغذیه و چرخه غذایی را تکمیل می‌کنند.

آیا سازه‌های مصنوعی که برای تکثیر مرجان‌ها در آب‌های خلیج‌فارس ایجاد کرده‌اید و در نهایت با مرجان‌های انگشتی و مغزی پوشیده می‌شوند، اختلالی در حرکت و جریان آب ایجاد نمی‌کنند؟
خیر، این‌سازه‌ها در جایی قرار می‌گیرند که جریان آبی مناسب باشد. البته ارتفاع و وسعت سازه هم بسیار مهم است و اینکه حفره‌هایی روی آنها ایجاد می‌شود تا تأثیر منفی بر جریان‌های آب نگذارد. این‌سازه‌ها حتی بسته به نوع کاربری‌ای که دارند که گردشگری یا زیستگاهی و... است در فاصله ۵متری تا ۲۰متری از سواحل خلیج‌فارس احداث می‌شوند. سازه‌ها حتی شدت امواج را کاهش می‌دهند و به همین دلیل در دنیا برای جلوگیری از تخریب سواحل هم مورد استفاده قرار می‌گیرند.

احداث این سازه‌ها و تجمعی که ماهی‌ها در اطراف آنها ایجاد می‌کنند، مکان خوبی برای صید و حضور صیادان غیرمجاز خواهد شد. چه تدبیری برای این مسئله اندیشیده شده که جمعیت ماهی‌ها و مرجان‌ها به خطر نیفتند؟

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات همین است. البته تا ۲مابلی جزیره کیش صیادی ممنوع است، اما گاهی اوقات از اطراف برای صید غیرمجاز در این منطقه حاضر می‌شوند. ما نیز بیشتر در مناطقی کار می‌کنیم که نگهبان دارند و حفاظت می‌شوند. کلوب‌های غواصی هم که بخشی از مزارع مرجانی یا هدف گردشگری در اختیارشان قرار دارد، خودشان

محافظت از گستره مرجانی را برعهده می‌گیرند؛ چون برایشان مهم است و نفع اقتصادی دارد. در مجموع کار احیای مرجان‌های خلیج‌فارس سخت و پرهزینه‌است و نیازمند حفاظت و تأمین امنیت بالاست تا به نتیجه برسد. کاشت و تکثیر مرجان‌های خلیج‌فارس نیز باید به‌صورت مستمر انجام شود تا به نتیجه مطلوب برسد.

انتقال مرجان‌ها به سایت اصلی در چه شرایطی انجام می‌شود که مرجان‌ها آسیب‌نبینند یا نمیرند؟ اصلاً آنها را چطور به اعماق دریا منتقل و کشت می‌کنید؟
مرجان‌ها را در فصل پاییز وزمستان، برای انتقال قلمه می‌زئیم. در بهار به‌دلیل تخرم‌ریزی و در تابستان به دلیل گرما، این کار را انجام نمی‌دهیم. از زمان قلمه‌زدن تا انتقال مرجان‌ها به سایت اصلی زیر آب هم یک‌نصف‌روز فرصت داریم و باید از ظروف مخصوص در بسته و ترجیحاً قایق مسقف برای انتقال آنها استفاده کنیم تا مرجان‌ها زنده بمانند. سپس آنها را با چسب‌های مخصوص که زیر آب خشک می‌شوند، روی صخره‌ها

می‌چسبانیم. این چسب‌ها از استرالیا وارد می‌شوند. البته قرار است در ایران هم ساخته شوند که دیگر نیازمند واردات آنها نباشیم.

عملیات احیا و قلمه‌زنی مرجان‌ها با چه مشکلاتی روبه‌روست؟
گرما و سرمای آب و ایجاد حساسیت‌های پوستی گاهی اذیت‌کننده است؛ هر چند که شیرینی کار و علاقه‌مانع حس کردن مشکلات شده است. چندبار بر اثر تردد قایق‌های صیادی و لنگراندازی افراد ناآشنا خلیج‌فارس دچار آسیب شد که بازسازی آن حدود ۲هفته زمان برد.

بر اساس اطلاعات منتشر شده مرجان‌های خلیج‌فارس مقاوم‌ترین گونه‌های مرجانی دنیا هستند که در برابر گرما مقاومند. آیا مرجان‌هایی که در پروژه احیای مرجان‌ها تکثیر می‌شوند، همین مقاومت را دارند یا ضعیف‌تر هستند؟
مرجان‌هایی که برای کاشت و تکثیر در مزرعه زیر آب داریم سازگارتری هستند یا گرما دارند و می‌توانند تا ۲۲ درجه گرمای آب را هم تحمل کنند. در خصوص تکثیر این مرجان‌ها هم باید بگویم که راه ۳ساله متعلق به ایران است و وزارت میراث فرهنگی باید بگویم که راه ۳ساله را آماده‌طی کردیم و با تکنیک‌های خاص تکثیر آنها را افزایش دادهایم و رشد و تکثیر آنها به‌صورت قابل توجهی افزایش داشته است.

نقل‌قول

گزارش روز

همکاری منابع طبیعی با بیسج و حوزه‌های علمیه برای درختکاری

عباسعلی نوبخت، رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، فرصت درختکاری بسا توجه به شرایط اقلیمی کوتاه‌است و نباید موقعیت‌ها پراحتی از دست‌برود. مدیران منابع طبیعی استان‌ها براساس تفاهنامه‌های همکاری با سازمان‌ها و نهادهای پویه‌با بسج‌سازندگی و حوزه‌های علمیه اقدامات لازم را به عمل‌یاورند.

انجمن یوزپلنگ ایرانی در این خصوص اعلام کرد: «انجمن نمی‌تواند مستقلاً تعداد دقیق دام، وضعیت واکسن و سلامت دام، تعداد دقیق سگ گله و مبلغ دقیق توافق اداره کل سمنان با دامدار را تأیید کند چون این اطلاعات به صورت شفاف و عمومی منتشر نمی‌شود و از دسترس خارج است. با وجود این در آذر ماه تیم ما با سفر به منطقه و چک کردن دوربین‌های انجمن متوجه شد که ۲گله دام که به‌منظر می‌رسید مجموعاً شامل هزار عدد دام سبک می‌شدند، در مرتع حضور دارند. حضور این دام‌ها پس از توافق نهایی که تابستان امسال توسط سازمان محیط‌زیست اعلام شد از نگاه انجمن، هیچ‌گونه توجیهی ندارد؛ چرا که یافتن مرتع جایگزین برای دامدار قانوناً وظیفه اداره منابع طبیعی است و از حوزه اختیارات و صلاحیت سازمان محیط‌زیست خارج است. آیا بهتر نبود محیط‌زیست به جای دلسوزی برای دامداری که تمام مبالغ توافق را دریافت کرده، برای یوزپلنگی که متولی آن است دلسوزی کرده و مانع ورود دامدار به این مرتع شود؟ فارغ از مسئله نهایی شدن قرارداد و دریافت کامل پول توسط دامدار، در شرایطی که امسال تنها یک مادر و خانواده در داخل مرزهای توران باید‌این فلر‌سوزی‌ها متوقف شود. ایفای نقش پیوسته‌های محیط‌زیستی در اجسرای پروژه‌های اقتصادی و صنعتی با هدف حفاظت از محیط‌زیست در منطقه ضروری است.»

فلر‌سوزی از صنایع پتروشیمی جنوب ایران حذف‌شود

علی‌سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: در شهرستان‌های متأثر از صنعت پتروشیمی به‌ویژه عسقلو به‌وکنگان ۱۲۵فقر وجود دارد که باید‌این فلر‌سوزی‌ها متوقف شود. ایفای نقش پیوسته‌های محیط‌زیستی در اجسرای پروژه‌های اقتصادی و صنعتی با هدف حفاظت از یوزپلنگ شده توران در اسرع وقت منطقه ضروری است.»

عدد خیر

خبر روز

۴ شهر

خوزستان در وضعیت نارنجی‌الوده‌گی هوا قرار گرفت. بنا بر اعلام مرکز پایش کیفی هوای کشور، شاخص کیفی در شهرهای بهبهان ۱۳۰، هندیجان ۱۲۵، اندیشک ۱۱۴ و اهواز به ۱۰۶ AQI رسید که نشان‌دهنده ناسالم بودن هوا برای گروه‌های حساس (نارنجی) است.

خوزستان در وضعیت نارنجی‌الوده‌گی هوا قرار گرفت. بنا بر اعلام مرکز پایش کیفی هوای کشور، شاخص کیفی در شهرهای بهبهان ۱۳۰، هندیجان ۱۲۵، اندیشک ۱۱۴ و اهواز به ۱۰۶ AQI رسید که نشان‌دهنده ناسالم بودن هوا برای گروه‌های حساس (نارنجی) است.

۶۰ سال

عصر مالچ‌پاشی در خوزستان است و به گفته وحید جعفریان، مدیرکل امور زیان‌ان سازه‌مان منابع طبیعی، بسیاری از جنگل‌هایی که مرع تفرج و مامن حیات وحش خوزستان هستند، شنژارهایشان امان مردم‌را بریده‌بود که مالچ‌پاشی آنها منجر به توقف کریدورهای خسارت‌زا شد.

خطر در کمین

خورشید و بچه‌ها بیش

خورشید و توله‌هایش در منطقه حفاظت‌شده توران در خطرند. تلخاب یا همان خورشید، ماده یوزی که مادر ۳ نسل از یوزپلنگ‌های باقیمانده در ایران است و از سال ۹۸ تاکنون تولد ۹توله از او در طبیعت ثبت شده، این روزها در زیستگاهش با یکی از اصلی‌ترین مخاطرات یوزپلنگ یعنی دام و سگ‌های گله روبه‌رو شده است. این در حالی است که از مردام‌ماه امسال مرتعی که محل ثبت تردد این مادر و توله‌هایش است، توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست خراب‌داری شده ولی مرتع‌دار امسال هم دام‌هایش را به این منطقه آورده است. دامداری که مر داد امسال دست‌کم ۳میلیارد تومان گرفته بود تا از این زیستگاه خارج شود، به‌دلیل اینکه مرتع جایگزین به او داده نشده دوباره به ذخیره‌گاه زیست‌کره توران بازگشته است.

انجمن یوزپلنگ ایرانی در این خصوص اعلام کرد: «انجمن نمی‌تواند مستقلاً تعداد دقیق دام، وضعیت واکسن و سلامت دام، تعداد دقیق سگ گله و مبلغ دقیق توافق اداره کل سمنان با دامدار را تأیید کند چون این اطلاعات به صورت شفاف و عمومی منتشر نمی‌شود و از دسترس خارج است. با وجود این در آذر ماه تیم ما با سفر به منطقه و چک کردن دوربین‌های انجمن متوجه شد که ۲گله دام که به‌منظر می‌رسید مجموعاً شامل هزار عدد دام سبک می‌شدند، در مرتع حضور دارند. حضور این دام‌ها پس از توافق نهایی که تابستان امسال توسط سازمان محیط‌زیست اعلام شد از نگاه انجمن، هیچ‌گونه توجیهی ندارد؛ چرا که یافتن مرتع جایگزین برای دامدار قانوناً وظیفه اداره منابع طبیعی است و از حوزه اختیارات و صلاحیت سازمان محیط‌زیست خارج است. آیا بهتر نبود محیط‌زیست به جای دلسوزی برای یوزپلنگی که متولی آن است دلسوزی کرده و مانع ورود دامدار به این مرتع شود؟ فارغ از مسئله نهایی شدن قرارداد و دریافت کامل پول توسط دامدار، در شرایطی که امسال تنها یک مادر و خانواده در داخل مرزهای توران باید‌این فلر‌سوزی‌ها متوقف شود. ایفای نقش پیوسته‌های محیط‌زیستی در اجسرای پروژه‌های اقتصادی و صنعتی با هدف حفاظت از یوزپلنگ ایرانی، خروج این دامدار از منطقه حفاظت‌شده توران در اسرع وقت منطقه ضروری است.»

خبر روز

منشور کوروش به

سرزمین‌های اشغالی می‌رود

موزه بریتانیا منشور کوروش را در مهرماه سال آینده به سرزمین‌های اشغالی می‌فرستد تا به‌مدت یک‌ماه در شهر بیت‌المقدس به نمایش گذاشته‌شود. این در حالی است که جنگ میان حماس و رژیم صهیونیستی همچنان در جریان است و کارشناسان میراث‌فرهنگی هشدار می‌دهند که انتقال منشور کوروش به سرزمین‌های اشغالی در شرایط جنگی عقلانی نیست و ممکن است این اثر مهم جهان دچار آسیب‌شود.

محمدرضا کارگر، مدیر سابق اداره کل موزه‌ها و آثار منقول تاریخی و فرهنگی در رابطه با تصمیم موزه بریتانیا برای نمایش منشور کوروش در موزه بیت‌المقدس به صدای میراث‌گفت: این اقدام به‌هیچ‌وجه عقلانی نیست و در شرایط جنگی کنونی هیچ توجیهی ندارد.

او در پاسخ به این سؤال که آیا امکان اعتراض ایران به اقدام موزه بریتانیا وجود دارد و می‌توان جلوی انتقال این اثر در شرایط جنگی به سرزمین‌های اشغالی را گرفت؟ گفت: مالکیت معنوی این اثر متعلق به ایران است و وزارت میراث فرهنگی می‌تواند با ارسال نامه اعتراضی به موزه بریتانیا و تشریح وضعیت اثر و شرایط جنگی موجود در منطقه، از موزه بریتانیا بخواهد از انتقال منشور کوروش به سرزمین‌های اشغالی خودداری کند. محمدرضا مجیدی، رئیس پژوهشکده تحقیقات راهبردی مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در این‌باره تأکید کرد: وظیفه میراث‌فرهنگی است که در سریع‌ترین زمان ممکن از انتقال این منشور به سرزمین‌های اشغالی جلوگیری کند تا به‌عنوان یک اقدام حمایتی از آسیب احتمالی به اثری که مالکیت معنوی آن متعلق به ایران است جلوگیری‌شود.

براساس این گزارش، منشور کوروش هنگام فتح بابل توسط کوروش در سال ۵۳۹ قبل از میلاد مسیح، زیر دیوارهای بابل کار گذاشته‌شد. مالکیت فیزیکی این منشور در اختیار موزه بریتانیاست اما مالکیت معنوی آن متعلق به ایران است.

منشور کوروش اسنتوانه‌ای گلی از خشت خام پخته‌شده با ۲۳ سانتی‌متر طول و ۱۱ سانتی‌متر عرض از مهم‌ترین آثار موزه‌ای جهان است که پیش‌تر و در ۲مرحله در ایران نیز به نمایش گذاشته‌شد. این منشور یکبار در دوران پهلوی با وجود مخالفت دولت وقت بریتانیا برای چند روز در برج آزادی تهران به نمایش گذاشته‌شد و یک‌بار نیز در سال ۲۰۱۰ برای نمایش به‌مدت ۴ماه به موزه ملی ایران رسید و به معرض نمایش عمومی گذاشته‌شد.